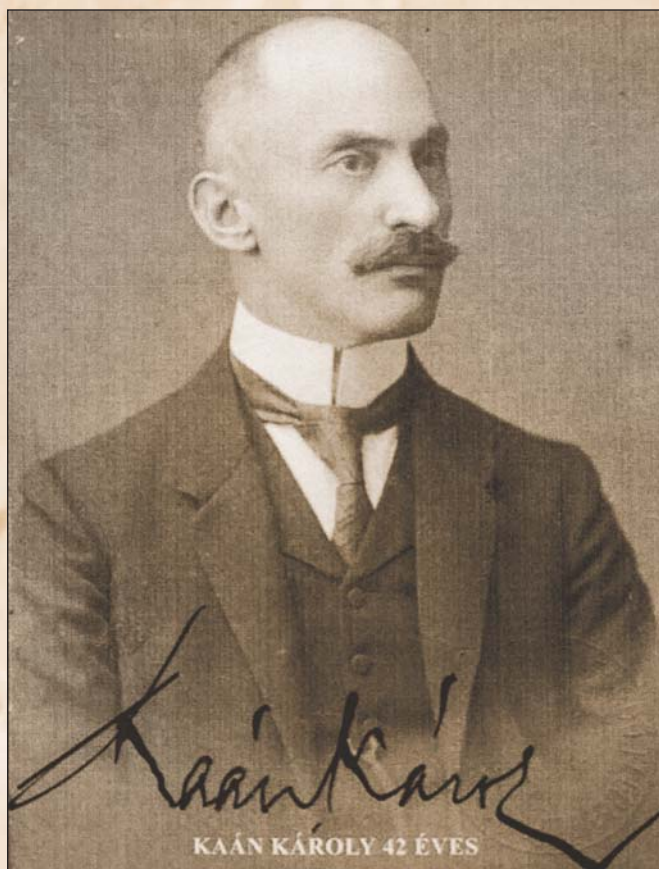

Kaán Károly

A metsző januárvégi hideg még dermesztőbbre vált azon a reggelen, amikor a táviró szétvitte az ország minden részébe a megdöbbentő hírt: Kaán Károly meghalt.

Tudtunk betegségéről és egyesületünk rendkívüli közgyűlésén elemi erővel nyilatkozott meg iránta az együttérzés melege, mely a magyar erdészet nagy fiának mielőbbi felgyógyulását kérte a Mindenhatótól. Nem gondoltuk, hogy alig 3 nap múlva a koporsója mellett állunk. Hiszen csodálatos ereje élete folyamán a válságok egész sorát győzte le és Anteusként kezdte előről mindig a harcot rajongásig szeretett szakmájáért és nemzetéért.

Nincs könnyű dolga annak a tollnak, amelynek Kaán Károlyról kell írnia. Mert lehetetlen egy rövid búcsúztatóban összefoglalni mindazt, amit Kaán Károly egyénisége és munkája a magyar erdőgazdaságban jelentett. Hiszen alkotásai már életében történeti távlatot nyertek és neve fogalom volt mindazok előtt, akiknek akár a legkisebb közük is volt az erdőhöz.

Nagykanizsán született 1867. július 12-én. Itt tett érettségi vizsgát is és a Selmecebányai Erdészeti Akadémián fényes sikerrel befejezett tanulmányai után 1888-ban Batthyány Ilona grófnő uradalmában kezd meg, mint gyakornok, erdészeti pályafutását.

1889. március hó 27-én, mint műszaki díjnok Besztercebányán állami szolgálatba lép, 1892-ben m. kir. erdészjelöltté, 1895-ben erdösszé nevezik ki és 1901-ben a besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság központjába rendeli felsőbbisége szolgálattételre.

1907-ben erdőmesterré lép elő és 1908-ban már a földművelésügyi minisztériumba kerül. Hivatali pályája innen kezdve ragyogó íveléssel emelkedik fölfelé. 1909-ben erdőtanácsos,

1912-ben főerdőtanácsos és ügyosztály-vezető, 1916-ban pedig a kincstári főosztály főnöke lesz.

1917-ben miniszteri tanácsos, 1919-ben h. államtitkár és államtitkári felügyeleti hatáskört nyer. Ugyanennek az évnek az őszén átveszi az Erdő- és Faügyek Országos Kormánybiztosságának a vezetését, amelyet az akkori, különlegesen nehéz viszonyokra való tekintettel kellett életre hívni.

1924-ben megkapja az államtitkári címet és ebben a rangban vonul nyugalomba az 1925. év végével. Szolgálati ideje alatt többször lép elő soron kívül és ismételten részesül a magasabb fizetési osztály címének és jellegének a kitüntetésében. Értékes szolgálatait Őfelsége a oszt. vaskoronarenddel, a II. oszt. hadi érdemkereszttel és a Kormányzó Úr a magyar érdemrend csillagos középkeresztjével ismeri el.

A Magyar Tudományos Akadémia 1924-ben levelező tagjává választja, annak a nagyszabású és termékeny irodalmi munkásságnak a jutalmazásául, amellyel Kaán Károly nemcsak saját szűkebb szakmáját, annak jóformán mindegyik ágazatát szolgálta, hanem közigazdaságunk szellemi fegyvertárát is maradandó értékű művekkel gyarapította.

Nyugalomba vonulása után ez a munkásság még jobban elmélyül és a hivatali gondoktól megszabadult, széles látókörű közgazda alkotóereje egyre jobban kibontakozik. Megírja A magyar Alföld c. hatalmas munkáját, amely az Akadémia kiadásában jelenik meg és 1928-ban, az előző 3 év közgazdasági munkái közül kiemelten, a báró Kornfeld-alapítvány díját nyeri el.

1929-ben megjelenik Az Alföld problémája címen alapvető elgondolásának a további kifejtése; ezt a következő évben az Akadémia a Weisz Fülöp-alapítvány díjával tünteti ki. 1932-ben már az Akadémia megbízásából írja meg Természetvédelem és a természeti emlékek c. nagy művét, amely máig is legtekintélyesebb forrásmunkája a magyar föld értékeinek megmentése érdekében megindult mozgalomnak és méltán részesült a Vitéz József-féle alapítvány díjában.

A nemzetéért aggódó termékeny, nagy elme egyre többet ölel magához a magyarság fájó kérdéseiből és éjt-napot egybetevő gyötrődéseken keresztül keresi ezekre a feleletet. Az 1935-ben közreadott Gazdaságpolitikai feladatok c. tanulmánya már a kormányzati ágak földbirtok-ügyeivel, a közületek és birtokosságok földvagyon-kérdéseivel, a mezőgazdaság irányával, intézési módjával, érdekképviseléseivel, és a kormányzathoz való viszonyával foglalkozik.

Utolsó munkáját, a múlt évben megjelent Alföldi kérdések 420 oldalas kötetét – amelyet lapunk januári számában méltattunk – a szerző egy hatalmas gazdaság-politikai tanulmány-sorozat bevezetőjének szánta.

Mérhetetlen vesztesége a magyar szellemi életnek, hogy ez a terv meg nem valósulhatott. A hazai és külföldi erdészeti szaklapokban 1899-től kezdődőleg további 70 tanulmánya jelent meg és a számát sem ismerjük azoknak a kisebb terjedelmű írásainak, amelyek a napisajtó rovataiban láttak napvilágot.

A hazai természetvédelem terén kifejtett úttörő munkájáért a kormány azzal fejezte ki elismerését, hogy az új erdőtvény alapján megalakított Országos Természetvédelmi Tanács elnöki tisztét ruházta rá. Erdemeit a külföld is méltányolta és a Finn Erdészettudományi Társaság örömmel választotta meg tiszteletbeli tagjának.

Mihályi Zoltán

Forrás: *Erdészeti Lapok*, 1940/2.
(Folytatjuk)